

PUNKOSDI TANULSÁGOK

Ap Csel 2,1,4

Mindenki a tudása, a tanultságai után él meg, legyen földmives, tanító, orvos, ügyvéd vagy politikus. A tudása, tanulása összessége után tud csak jól dolgozni, élni, haladni vagy lemaradni. Egyféle ismeretet, tudást ad a pünkösdi is. Én most négy tanultságát emelem ki.

1. Lelket kell hozzáadni életvitelünkhöz. Szegény világ koldusai vagyunk. A veszteséges ipar az állásnélküliséggel fenyeget. A bevetetlen, gazdátlan földek kenyéرنélküliséget ígérnek. Az anyanyelven tanulni szándékozó gyermekeink előtt bezáruló, vagy meg sem nyíló iskolakapuk szellemi lemaradással fenyegetnek. Az üres gyógyszertárak csak fájdalmat, további betegséget kínálhatnak. Helyesen fogalmazta meg valaki, hogy csupa hiányból és szükségből élünk. Pedig ami tőlünk telik, mi megteszünk mindent. Oda tesszük két karunk erejét, munkáját, oda értelmünk, tudásunk, időnk java részét és még sem elég, mégis hiányzik valami. Ez a valami nem más mint a LÉLEK. Ez hiányzik életünkben. Mindenhez lelkét is kell hozzáadni, mert csak így lehet elérni azt, hogy ne fenyegetsen a munkanélküliség, kenyéرنélküliség. Másabb lenne az emberi élet, a világ, ha lelkét vinnének be az életbe. Ha lelkét vinnének be abba a Házba, hol országunk törvényeit paragrafusokba merevítik, nem kellene egy fél országnak mindig tiltakozni a lélektelenség ellen. Ha lélekkel közelítenének az emberek a földhöz, mint őseink, akkor biztosabb és fehérebb lenne a holnapi kenyérünk, egyenlő esélyesek lennének gyermekeink a tanulásban és a kenyérkeresésben. Ha lélekkel is ülnének le a politikai tárgyaló asztal mellé, akkor már rég elgördült volna az utolsó puskagolyó a nemzetiségi, felekezeti, vallási acsarkodók között. Értelmesebb, tartalmasabb, biztosabb lenne úgy a természeti világ, mint az emberi élet. Ez a lélek hiányzik korunkból. Az első pünkösdi alkalmával a tanítványokból lett apostolok lelkét kínálták és adták. Jézust adták tovább, ezt vette az a háromezer ember, akik megkeresztelkedtek és „az egész nép előtt kedvességet találtak“, gazdagabb lett életük.

2. Pünkösdi második tanultsága az, hogy az embereknek embermódra kell megnyilatkozniuk, az alapigénk szerint a tanítványok „kezdének szólni“. Minél inkább ki toljuk az emberi megismerés határát a világ-űrben, annál inkább beszűkül földi világunk, életünk. Magunkba zárkozunk, talán azért, mert önmagunk előtt sem vállaljuk mindig magunkat. Mesterséges válaszfalakat építünk ember és ember közé, felekezet és felekezet, nemzetiség és nemzetiség közé. Távolodunk egymástól, emberek. A közelítésnek, a megértésnek a kulcsa a megnyilatkozás, az őszinte megmutatkozás, a másikban is önmagunk felismerése és megértése. El-

vadított az élet és nem tudunk emberien megnyilatkozni, elridegítjük családi, társadalmi, egyházi, nemzetiségi életünket. Szólni kellene és szót érteni ahhoz, hogy ne éljünk állandó elszigeteltségben. A szó sem elég még, tenni is kell, mert a tett is megnyilatkozás. E kettőből ismernek meg minket, és mi is ebből ismerjük meg embertársunkat. Ehhez viszont alapkövetelmény az, hogy olyan legyen gondolkozásunk, tettünk, életmegnyilvánulásunk, hogy soha se kelljen szégyellnünk önmagunkat, vállaljuk önmagunk, tiszta legyen életünk, hogy másokat is vállalhasunk és megtisztíthassunk, javíthassunk. Így szólalnak meg a pütkösdői apostolok is és a szó talált a tettel, azonosak voltak önmagukkal, mert mind Jézust hordozták magukban és róla nyilatkoztak meg. Annak a háromezer embernek a megtalált élete volt az első pütkösdinek a nyeresége.

3. Pütkösd harmadik tanulsága az, hogy mindenkinek valahol helye van, mindenki valahová tartozik, ill. tartoznia kell. Mikor ezt így elmondom, kép formájában jelenik meg előttem a nagy humoristánknak, Karinthy Frigyes írásának a címe: Lógok a szeren. Vagyis sem lent, sem fent nem vagyok, nincs helyem sem a földön, sem a levegőben, másszóval sem hideg, sem meleg nem vagyok. Nem tartozom senkihez, csak fogózom, míg tart az erőm, aztán leesve megtudom, hogy a földhöz tartozom, hullámszik bennem tovább a gondolat. Ilyen valahol lógó gondolkodásúak, magatartásúak lakják földünket. Ezmék és eszmények közt ingázók vagyunk, másszóval, lógunk a szeren. Ezért lehet sokaknak az az érzése, hogy mindig hiányoznak onnan, ahol lenniük kellene, és a haszontalanság érzése keseríti meg életünket. Elgondolom, hogy milyen lett volna a mi életünk, ha édesapánk és édesanyánk — a Karinthy megfogalmazásával — úgy neveltek fel, hogy lógtak volna a szeren. Mit tudnánk a betűk világából, ha tanítóink, tanáraink lógtak volna a szeren, vagy nyugodtan bízhatnók-e beteg gyermekünket olyan orvosra, aki csak lóg a szeren? Ha számbavesszük azt, hogy kire számíthatunk, mindig az a döntő érv, hogy ki az, aki nem lóg a szeren, akiben meg lehet bízni, akire lehet számítani, mert azok közé az emberek közé tartozik, akik becsületükkel nem ingáznak, akik a lelkiismeretes emberek közé tartoznak. Így mérettetünk meg mindnyájan és mindnyájunknak valahová tartoznunk kell, valahol helyünk van, ahonnan ha hiányzunk, azt senki sem pótolhatja. Nem csak mondanunk kell, hanem cselekedetünkben is meg kell látszodjon, hogy hová tartozunk, legyen az család, falu, nép, egyház. A pütkösi tanítványok hitet tettek Jézus mellett, volt bátorságuk a veszélyek ellenére is Jézushoz tartozónak lenni. A megkeresztelkedett háromezer nem ingázott, lógott a szeren, hanem volt bátorságuk Jézushoz tartozónak lenni azzal is, hogy „megtértek és megkeresztelkedtek“.

4. A negyedik tanulsága pütkösdnek az igazban és a közjában való egy akaraton levés. Mi széthúzó, sokan sokfélével akaró nép vagyunk, szoktuk mentegetni magunkat. Sújt a turáni átok, fogalmazták meg a felelős-

ség alól kibújni akarók. Én nem hiszek az átokban és abban sem, hogy az örökölhető lehet, mint a szeni színe, a termet nagysága. Az nem egyéb, mint a más vagy a közösség ügyéhez való hozzáállás. A megtalált helyes út helyett egy másiknak a keresése, a magunk akaratának a másra való kényszerítése, az itt és mást akarásnak az emberi gyengesége. Van mikor meggondolatlanságot, van mikor felelőtlenséget, mikor könnyelműséget, van mikor a magunk kényelmét, értetlenségét, az ügy fontosságát fel nem fogva a más és a közjó kárára cselekszünk, szavazunk, mert ezeket az emberi gyengeségeinket hagyjuk trónolni döntéseink felett. A széthúzás miatt annyi veszteség érte már nemzetünket, annyi veszekedésnek a részesei, tanúi, annyi veszteség ért és mégsem tanultunk belőle. Történelmünk egyik bizonyítéka annak, hogy ha két tábor volt, mi mindkét táborban egymás ellen harcoltunk, szaporítva mindkét részen a hősi halottakat; ha egy nemzetmentő pártot sikerült összehozni nagy nehézségek árán, könnyen ment annak a darabokra, kis és nagyobb belső pártokra való darabolása. A széthúzás erőtlenséget, gyengeséget, a kicsiség érzését, a bizonytalanságot jelenti. Az egy akarat az erőt, a bizalmat, a diadalt, a megvalósulás biztonságát jelenti. Példa rá az első pümkösd. Akkor csak háromezerben számolhatták magukat, ma már milliókban tudjuk keresztényeknek magunkat.

A keresztények egyet akarnak, de a felekezetekben több úton járnak. Ez a sokszínűség több lehetősége. Addig nincs is semmi baj, míg mindenki a közös cél érdekében egy akaraton van. A baj akkor kezdődött, amikor az lett a cél, hogy a másik ne jusson, juthasson el a közös célhoz, amikor egyik a másikat kizárta, útját elsáncolta, nem ismerte el a közös célban a más lehetőségét is. A Jézus eszményi világát megvalósítani csak úgy lehet, ha azt akarjuk. Közös kell legyen az akarat, segíteni mindenkit a közös célhoz, a keresztény hit és erkölcs megvalósításához, megéléséhez. Elje meg a katolikus katolikusul, a református reformátusul, az unitárius unitárius módra, az ortodox a maga hite szerint. De az akarat az egy legyen, minden ember boldogsága az Isten adta hitben.

Az egyakarat hiánya miatt halványodóbbaknak látsunk itt a Kárpátok koszorúzta ölelésben. Forgácsolódunk, gyengéknek érezzük magunkat, hogy ne mondjam azt a csúf szót, hogy kisebbségnek. Kell a számvetésed és a bátorságod a közös akarahoz, hogy pümkösd diadalunk legyen.

Adj hát életedhez lelket, szólj cselekedetben, legyen bátorságod egy akaratlannal lenni ott, ahová tartozol, hogy pümkösd példája tanulságként gazdagíthassa e szegény világ küzdő nemzedékét. Ámen.